

STRATEGAETH CRONFEYDD WRTH GEFN

CRONFEYDD WRTH GEFN, BALANS A DARPARIAETHAU

1 Cyflwyniad

- 1.1. Mae'r gofyniad am gronfeydd ariannol wrth gefn yn cael ei gydnabod mewn statud. Mae Adrannau 32 a 43 y Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 yn gofyn i awdurdodau yng Nghymru a Lloegr ystyried lefel y cronfeydd wrth gefn sy'n ofynnol ar gyfer bodloni gwarlant a amcangyfrifir i'r dyfodol wrth gyfrifo eu gofyniad cyllideb.
- 1.2. Mae'r Cod Arfer Rheolaeth Ariannol yn datgan y dylai'r Comisiynydd Heddlu a Throseddau (Comisiynydd) sefydlu strategaeth ar gronfeydd wrth gefn (gan gynnwys sut y gallai'r Prif Gwnstabl eu defnyddio) a darpariaethau mewn ymgynghoriad gyda'r Prif Gwnstabl. Dylai hyn ystyried yr angen i sicrhau ariannu parhaus ar weithgareddau plismona a'r gofyniad i fodloni ymgyrchoedd plismona eithriadol neu anghyffredin.
- 1.3. Mae cronfeydd wrth gefn yn rhan hanfodol o reolaeth ariannol. Maen nhw'n helpu'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl i ymdopi gyda phwysau ariannol annisgwyl a chynllunio ar gyfer ymrwymadau gwario yn y dyfodol.
- 1.4. Bydd yr holl gronfeydd wrth gefn yn cael eu cadw gan y Comisiynydd a'u rheoli i gydbwysu blaenoriaethau ariannu a gwario ac i reoli risgiau. Mae hyn yn ffurfio rhan anhepgor o'r broses cynllunio ariannol tymor canolig.

2. Diffiniadau

- 2.1. Mae cronfeydd wrth gefn a balans yn wahanol i ddarpariaethau o safbwynt cyfrifo. Yn achos cronfeydd wrth gefn defnyddiadwy (yn wahanol i gronfeydd wrth gefn andefnyddiadwy) a darpariaethau, dylai'r ddau swm a gynrychiolir ar y fantolen gael eu paru gyda balans arian parod ffisegol, oni bai bod benthyca mewnol wedi digwydd.
- 2.2. **Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy** - balans sy'n cael eu cadw yn gyffredinol at dri diben penodol ac sydd wedi'u categorio fel cronfeydd cyffredinol wrth gefn neu yn gronfeydd wrth gefn wedi'u clustnodi:
 - Balans gwaith i helpu i hwyluso effaith llifoedd arian anwastad – cronfeydd wrth gefn cyffredinol;
 - Cronfa hapddigwyddiad i ddelio gyda digwyddiadau annisgwyl – cronfeydd wrth gefn cyffredinol;
 - Modd o grynhoi arian i ddiwallu gofynion hysbys neu a ragwelir – cronfeydd wedi'u clustnodi.

- 2.3. **Cronfeydd wedi’u Clustnodi** – mae’r rhain yn falansau sy’n cael eu cadw at fentrau a dibenion penodol.
- 2.4. **Cronfeydd wrth gefn wedi’u dyrannu** – mae’r rhain yn falansau sy’n cael eu cadw gan y Comisiynydd ar ran trydydd partion a chan hynny ni ellir eu defnyddio heb gyfeiriad penodol.
- 2.5. **Cronfeydd wrth Gefn Annefyddiadwy** – nid oes ganddynt falansau cyfwerth ag arian ac fe’u cedwir at ddibenion cyfrifo.
- 2.6. **Darpariaethau** – yn ofynnol ar gyfer unrhyw rwymedigaethau y mae’r amser yn ansicr neu’r swm sydd wedi’i wario.

3. Trefniadau Llywodraethu

- 3.1. Y gofynion llywodraethu gofynnol yng nghyswllt cronfeydd wrth gefn a balansau yw:
 - Mae gan y Comisiynydd strategaeth â sail gadarn ar lefel a natur y cronfeydd wrth gefn a balansau sy’n ofynnol a fydd yn cael eu hystyried gan y Cydbwyllgor Archwilio;
 - Dylai lefelau’r cronfeydd wrth gefn a balansau gofynnol gael eu hadlewyrchu yn y gyllideb flynyddol a’r Cynllun Ariannol Tymor Canollig (MTFP);
 - Mae’r Comisiynydd yn monitro ac yn cynnal lefel y cronfeydd wrth gefn a balansau o fewn yr ystod a bennir gan ei bolisi cytûn, ar ôl cynghori gyda’r Prif Swyddog Cyllid a fydd yn sicrhau bod protocolau clir ar gyfer eu niferoedd a’u defnydd;
 - Mae’r Comisiynydd yn cadw cronfeydd wrth gefn digonol er mwyn bodloni pwysau wedi’u harwain gan alw annisgwyl ar gyllidebau heb gael effaith niweidiol ar gyflawni blaenoriaethau allweddol;
 - Mae strategaeth y Comisiynydd ar gronfeydd wrth gefn a balansau wedi’u seilio ar ddealltwriaeth drylwyr o anghenion a risgiau, ac yn cael eu hadrodd yn gywir ac yn glir adeg sefydlu’r gyllideb a’r praesept. Mae lefel y cronfeydd wrth gefn yn cael eu cadw dan adolyglad a’u rheoli i sicrhau bod y sefyllfa ariannol yn gadarn ac yn cefnogi’r Comisiynydd wrth gyflawni eu hamcanion hirdymor;
 - Pan elr y tu hwnt i’r lefelau targed ar gyfer cronfeydd wrth gefn a balansau, mae’r costau cyfle o gynnal y lefelau hyn wedi’u sefydlu, o’i gymharu â’r budd a sicrhawyd.
- 3.2. Dylai Rheolladau Ariannol cytûn a’r Cynllun Caniatâd:
 - Gynnwys manylion llawn ar sut y bydd y strategaeth Cronfeydd wrth Gefn a Balansau yn cael eu gweithredu’n lleol;
 - Sicrhau bod y gyllideb flynyddol yn cynnwys swm realistig o gronfa wrth gefn gweithredol sydd ar gael i’r Prif Gwnstabl ar gyfer blaenoriaethau gweithredol heb yr angen ar gyfer cymeradwyaeth ychwanegol; a
 - Gwneud darpariaeth, lle fo’n briodol, i gyllidebau gael eu dwyn ymlaen o un flwyddyn ariannol i un arall.

Cyfrifoldebau Statudol

- 3.3. Amlinella "Datganiad CIPFA ar Rôl y Prif Swyddog Cyllid i'r Comisiynydd Heddlu a Throseddau a'r Prif Swyddog Cyllid i'r Prif Gwnstabl" y pum egwyddor sy'n diffinio gweithgareddau ac ymddygiadau craidd sy'n perthyn i rôl y Prif Swyddog Cyllid a'r trefniadau sefydliadol sy'n ofynnol i'w cefnogi.
- 3.4. Ar gyfer pob egwyddor, amlinella'r Datganiad y trefniadau llywodraethu sy'n ofynnol o fewn sefydliad i sicrhau bod Prif Swyddogion Cyllid yn gallu gweithredu yn effeithiol a pherfformio eu dyletswyddau craidd.
- 3.5. Y trefniadau llywodraethu sy'n ofynnol yng nghyswllt cronfeydd wrth gefn a balansau ac y mae'r Prif Swyddog Cyllid yn gyfrifol amdanynt:
- Sicrhau bod cyngor yn cael ei ddarparu ar lefelau'r cronfeydd wrth gefn a balansau yn unol ag arweiniad arfer da;
 - Adrodd adeg mae'r gyllideb yn cael ei hystyried a gosod y praesept, ar gadernid yr amcangyfrifon cyllideb a digonolrwydd cronfeydd ariannol wrth gefn, fel sy'n ofynnol gan a25 Deddf Llywodraeth Leol 2003, ac yn unol ag arweiniad CIPFA.
- 3.6. Dylid cynnal y ddau mewn ymgynghoriad gyda'r Cyfarwyddyd Cyllid (Prif Swyddog Cyllid y Prif Gwnstabl).
- 3.7. Mae ystod o gamau diogelu wedi'u sefydlu sy'n lliniaru yn erbyn y Comisiynydd yn gôr ymrwymo ei hun yn ariannol. Yn eu plith y mae:
- Y gofyniad cyllideb gytbwys;
 - Pwerau Adran 114 Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988 prif swyddogion cyllid sy'n gofyn i'r prif swyddog cyllid adrodd a oes gwariant anghyfreithlon neu gyllideb anghyrbwys, neu a yw'n debygol; a
 - Mae cyfrifoideb yr archwilydd allanol i adolygu ac adrodd ar sefyllfa ariannol yn cynnwys adolygiad o lefel y cronfeydd wrth gefn gan ystyried eu gwybodaeth o berfformiad y sefydliad dros gyfnod o amser. Serch hynny, nid cyfrifoldeb yr archwilwyr yw rhagnodi'r lefel uchaf neu isaf o gronfeydd wrth gefn ar gyfer sefydliadau unigol.

5. Arweiniad y Swyddfa Gartref ar Gronfeydd wrth Gefn yr Heddlu

- 5.1 Ar 31 Mawrth 2018 cyhoeddodd y Gweinidog dros Blismona a'r Gwasanaeth Tân arweiniad newydd ar y wybodaeth y mae'n rhaid i bob Comisiynydd Heddlu a Throseddau ei chyhoeddi o ran cronfeydd wrth gefn yr heddlu.
- 5.2 Un o'r gofynion allweddol yw y dylai pob cronfa wrth gefn amlinellu'n glir faint o'r ariannu sy'n disgyn i bob un o'r categorïau a ganlyn:
- Ariannu ar gyfer gwariant arfaethedig ar brosiectau a rhaglenni dros gyfnod y cynllun ariannol tymor canolig cyfredol
 - Ariannu ar gyfer prosiectau a rhaglenni penodol y tu hwnt i'r cyfnod cynllunio cyfredol

- Arian wrth gefn cyffredinol i fodloni anghenion gwario eraill a gedwir yn unol ag egwyddorion cadarn o reolaeth arllannol da.

5.3 Amlinellodd y Gweinidog hefyd y byddal lefelau ariannu grant yn y dyfodol yn ystyried cyhoeddiad tryloyw ar y wybodaeth hon ar draws y gwasanaeth.

6. Asesu'r Lefel Briodol o Gronfeydd wrth Gefn

6.1 Mae'r Comisiynydd yn gyfrifol am sicrhau bod lefel y cronfeydd wrth gefn yn briodol ar gyfer yr amgylchiadau lleol, ac yn atebol i drethdalwyr am y penderfyniadau a wneir. Mae dyletswydd ar y Prif Swyddog Cyllid (y Comisiynydd) i roi'r cyngor sydd ei angen ar y Comisiynydd i wneud penderfyniadau da.

6.2 Mae cronfeydd wrth gefn yn cael eu cadw fel mater o bwyll. Maen nhw'n canlatáu i'r sefydliad ddarparu ar gyfer amrywiadau yn y llif arian a digwyddiadau costus annisgwyl a chan hynny yn helpu i'w ddiogelu rhag gorwario yn y gyllideb flynyddol, pe bai digwyddiadau o'r fath yn codi. Gallai cronfeydd wrth gefn at ddibenion penodol gael eu cynnal hefyd os yw'n debygol y bydd gofyniad gwario yn digwydd yn y dyfodol.

6.3 Mae derbyniad y cyhoedd ar y praesept yn rhannol ddibynnol ar y ddealltwriaeth bod y praesept yn cael ei wario ar blismona a dim ond swm rhesymol a doeth o unrhyw or-ariannu sy'n cael ei gynilo fel cronfa gyffredinol wrth gefn. I'r gwrthwyneb, pan fydd gwariant annisgwyl yn codi, mae'n debyg y byddai'r cyhoedd yn disgwyl y byddai gan y sefydliad adnoddau digonol i dalu am y gwariant heb orfod gorwario.

6.4 Er mwyn asesu digonolrwydd y cronfeydd wrth gefn, dylai'r Prif Swyddog Cyllid (y Comisiynydd) gynnwys asesiad diweddar o'r risgiau strategol, gweithredol ac ariannol y mae'r sefydliadau yn eu hwynebu.

6.5 Mae gosod y lefel o gronfeydd wrth gefn yn un o nifer o benderfyniadau cysylltiedig y mae'n rhaid eu cymryd wrth baratoi'r MTFP a'r gyllideb ar gyfer blwyddyn ariannol benodol.

6.6 Dylai asesu'r lefel ofynnol o gronfeydd wrth gefn olygu cynnal dadansoddiad o'r Fantolen yn flynyddol a rhagamcanu eitemau allweddol y Fantolen. Mae'r rhagamcanu hwn yn cynnwys rhagamcanu lefelau'r cronfeydd wrth gefn a'r balansau dros orwel o dair blynedd sy'n cynnwys y MTFP a'r rhaglen gyfalaf.

6.7 Wrth asesu lefel y cronfeydd wrth gefn mae ystyriaeth ofalus yn cael ei rhoi hefyd i drefniadau cefnogaeth y Llywodraeth:

- Cynllun Cymorth Ariannol Brys Llywodraeth Cymru i helpu Heddluoedd sy'n wynebu baich ariannol o ganlyniad i ddarparu cymorth a chynnal gwaith di-oed mewn ymateb i argyfyngau ar

raddfa fawr. Mae'r cynllun yn amodol ar drothwy sydd wedi'i gosod ar 0.2% i'r gyllideb refeniw.

- Grant Arbennig y Swyddfa Gartref i fodloni costau ychwanegol a fyddai'n digwydd o ganlyniad i blismona digwyddiadau annisgwyl ac eithriadol o fewn eu hardaloedd. Os yw'n cael ei gymeradwyo, disgwylir i'r heddluoedd fodloni costau ychwanegol y digwyddiad hyd at 1% o'r gyllideb refeniw

6.8 Dylai strategaeth cronfeydd wrth gefn a balansau effeithiol ystyried ymdriniaeth y sefydliadau tuag at reoli'r trysorlys, cynlluniau gwariant cyfalaf a'r angen ar gyfer benthyca allanol, yn erbyn defnydd o falansau a chronfeydd wrth gefn.

6.9 Awgryma arweiniad CIPFA yn ychwanegol at ofynion llif arian, dylid ystyried y ffactorau a ganlyn hefyd:

Rhagdybiaethau Cyllideb

Trin chwyddiant a chyfraddau llog

Amcangyfrifon o lefel ac amseru'r derbyniadau cyfalaf

Trin pwysau wedi'u harwain gan alw

Trin arbedion effeithlonrwydd/enillion cynhyrchaeth arfaethedig

Risgiau ariannol sy'n gynhenid mewn unrhyw bartneriaethau ariannu newydd sylweddol, trefniadau mawr sy'n cael eu rhoi ar gytundeb allanol neu ddatblygiadau cyfalaf o bwys Argaeledd arian arall i ddelio gyda chynlluniau wrth gefn o bwys a digonolrwydd y darparlaethau

Sefyllfa a Rheolaeth Ariannol

Sefyllfa ariannol cyffredinol y sefydliadau (lefel y benthyca, dyledion sy'n ddyledus, cyfraddau casglu treth y cyngor ayyb)

Hanes y sefydliadau wrth gyllidebu a rheolaeth ariannol gan gynnwys cadernid y cynlluniau tymor canolig.

Gallu'r sefydliadau i reoli pwysau cyllideb yn ystod y flwyddyn Cryfder y wybodaeth ariannol a'r trefniadau adrodd

Hawl trosglwyddo arian y sefydliad a gweithdrefnau diwedd bliwyddyn mewn perthynas â than/gor wariant yn y gyllideb ar lefel sefydliadol ac adrannol

Digonolrwydd trefniadau yswiriant y sefydliad i gynnig sicrwydd yn erbyn risgiau annisgwyl o bwys.

6.10 Rhaid i'r Comisiynydd ystyried yr angen i sicrhau ariannu parhaus ar weithgareddau'r heddlu (gan gynnwys y gofyniad i fodloni ymgyrchoedd eithriadol neu anghyffredin). Dylai'r gyllideb flynyddol gynnwys swm realistig o arian gweithredol wrth gefn i fod ar gael i'r Prif Gwnstabl i fodloni blaenoriaethau gweithredol heb yr angen ar gyfer cymeradwyaeth ychwanegol.

6.11 Bydd y Prif Gwnstabl yn sicrhau bod y gyllideb refeniw flynyddol yn ddigonol i ariannu anghenion gweithredol hyd y gellir eu gweld trwy

gyflwyno achos busnes fel rhan o'r broses MTFP a gosod cyllideb flynyddol i'r Prif Swyddog Cyllid (y Comisiynydd) a'r Comisiynydd ar gyfer eitemau gwariant untro i'w hariannu o gronfeydd wrth gefn wedi'u clustnodi.

- 6.12 Dylai'r achos busnes gynnwys ystyriaeth o lefelau'r cronfeydd wrth gefn sy'n ofynnol ar gyfer ymchwiliadau i ddigwyddiad o bwys a gofynlon gweithredol eraill, swm y cronfeydd wrth gefn sy'n ofynnol a graddfeydd amser i'w defnyddio.
- 6.13 Bydd cymeradwyo achosion busnes ar gyfer defnyddio cronfeydd wrth gefn yn amodol ar y cyfyngiadau awdurdodi a amlinellir yn y Rheoliadau Ariannol, i gynorthwyo gyda phenderfyniadau gweithredol o ddydd i ddydd.

7. Cronfeydd Cyffredinol wrth Gefn

- 7.1 Mae "Nodyn Arweiniad ar Gronfeydd wrth Gefn a Balansau Awdurdod Lleol" CIPFA yn datgan bod angen i Gronfa Gyffredinol wrth gefn weithredu fel *"balans gwaith i helpu i ysgafnhau effaith llifoedd arian anwastad ac osgoi benthyca dros dro dlangen - mae hyn yn ffurfio rhan o gronfeydd cyffredinol wrth gefn."* Mae angen Cronfa Gyffredinol wrth Gefn hefyd i weithredu fel *"cronfa wrth gefn i ysgafnhau effaith digwyddiadau annisgwyl neu argyfyngau - mae hyn hefyd yn ffurfio rhan o'r cronfeydd cyffredinol wrth gefn."*
- 7.2 Er nad yw CIPFA yn amodi'r lefel isaf neu uchaf o gronfa gyffredinol wrth gefn, ei arweiniad cyffredinol yw sefydlu cronfa wrth gefn yn cynrychioli "adnoddau sy'n cael eu rhoi o'r neilltu at ddibenion megis cynlluniau cyffredinol wrth gefn a rheoli llif arian."
- 7.3 Mae gosod lefel y cronfeydd wedi'u clustnodi a chyffredinol yn un yn unig o nifer o benderfyniadau cysylltiedig wrth fformwleiddio MTFP a'r gyllideb ar gyfer blwyddyn benodol. Dylid rhoi ystyriaeth i'r rhagdybiaethau ariannol allweddol sy'n tanategu'r gyllideb ochr yn ochr ag ystyried trefniadau rheolaeth ariannol sefydliadau.

8. Cronfeydd Wedi'u Clustnodi gan gynnwys Cronfeydd wedi'u Dyrannu

- 8.1 Mae Cod cyfrifo cyfredol yn gofyn i ddiben, defnydd a sylfaen trafodion cronfeydd wedi'u clustnodi gael eu hadnabod yn glir. Bydd adolygiad o ddiben a lefel cronfeydd wrth gefn yn cael ei gynnal yn flynyddol yn ystod proses gosod cyllideb a manylion defnydd cronfeydd wrth gefn wedi'u cynnwys yn y nodyn perthnasol i'r Datganiad o Gyfrifon.
- 8.2 Mae cronfeydd wedi'u clustnodi wedi'u categorio fel nall ai cronfeydd wrth gefn "defnyddiadwy" neu gronfeydd wrth gefn "annefnyddiadwy". Gellir cymhwysu cronfeydd wrth gefn defnyddiadwy i ariannu gwariant, nid yw cronfeydd wrth gefn annefnyddiadwy wedi'u

cefnogi gan adnoddau a chan hynny nid oes ganddynt falansau cyfwerth ag arian.

- 8.3 Polisi'r Comisiynydd yw defnyddio cronfeydd wrth gefn i ariannu pryniannau nad ydynt yn gylchol i ostwng effaith ar braesept y dreth gyngor. Mae hyn yn cynnwys defnyddio cronfeydd cyfalaf wrth gefn i ostwng Gofyniad Ariannu Cyfalaf (CFR), os yw'n briodol, fydd yn ei dro yn gostwng y Ddarpariaeth Isafswm Refeniw a godir i'r cyfrif refeniw yn flynyddol.
- 8.4 Gan hynny bydd lefel darged y cronfeydd wedi'u clustnodi yn codi a gostwng yn flynyddol ond bydd modd ei chyflawnhau bob amser a'i monitro i sicrhau nad yw lefelau'r cronfeydd wedi'u clustnodi yn rhy uchel neu'n rhy isel. Pe bai'r Comisiynydd yn ystyried bod lefel y cronfeydd annefnyddiadwy y mae'n eu cadw yn uwch na'r lefelau sy'n rhesymol ofynnol ac wedi'u clustnodi yn benodol ar gyfer prosiectau'r dyfodol, gallai'r Comisiynydd ddychwelyd cronfeydd wrth gefn i'r cyhoedd. Rhaid cyflawni hyn trwy ddefnyddio'r cronfeydd wrth gefn yn gyntaf i ariannu buddsoddiadau untro.
- 8.5 Bydd y rheswm dros gadw'r cronfeydd wrth gefn defnyddiadwy yn cael ei ddsbarthu yn unol â dosbarthiadau newydd y Swyddfa Gartref fel yr amlinellir uchod.
- 8.6 Ymhlith y cronfeydd wrth gefn annefnyddiadwy sy'n cael eu cadw y mae:
- **Cronfa Ailbrisió Wrth Gefn** - Mae'r Gronfa Ailbrisió Wrth Gefn yn cynnwys enillion sy'n deillio o gynnydd yng ngwerth Eiddo, Peiriannau a Chyfarpar ac Asedau Annirweddol. Mae'r balans yn cael ei ostwng pan fydd asedau gydag enillion cronedig yn cael eu hailbrisió i lawr neu'n cael eu niweidio, eu dinistrio trwy ddibrisiad, neu eu gwaredu a'r enillion yn cael eu gwireddu;
 - **Cyfrif Addasiad Cyfalaf** - Mae'r Cyfrif Addasiad Cyfalaf yn amsugno'r gwahaniaethau amseru sy'n deillio o'r gwahanol drefniadau ar gyfer cyfrifyddu ar gyfer defnydd ar asedau anghyfredol ac ar gyfer ariannu caffael, adeiladu neu gyfoethogi'r asedau hynny o dan ddarpariaethau statudol;
 - **Cyfrif Absenoldebau Cronedig** - Mae'r Cyfrif Absenoldebau Cronedig yn amsugno'r gwahaniaethau a fyddai fel arfer yn codi ar y Falans Cronfa Gyffredinol o Gronni ar gyfer absenoldebau digolledol a enillwyd ond na gymerwyd yn y flwyddyn, e.e. hawliad gwyliau blynyddol wedi'i ddwyn ymlaen ar 31 Mawrth. Mae trefniadau statudol yn gofyn bod yr effaith ar Falans y Gronfa Gyffredinol yn cael ei niwtraleiddio trwy drosglwyddiadau i mewn ac allan o'r Cyfrif;
 - **Cronfa wrth Gefn Pensiynau** - Mae'r Gronfa wrth Gefn Pensiynau yn amsugno'r gwahaniaethau amseru sy'n deillio o'r gwahanol drefniadau ar gyfer cyfrifyddu ar gyfer budd-daliadau ôl-gyflogaeth ac ar gyfer ariannu budd-daliadau yn unol â darpariaethau statudol.

9 Fframwaith Adrodd

- 9.1 Mae dyletswydd ymddiriedol ar y Comisiynydd i drethdalwyr lleol a rhaid bod yn fodlon bod y penderfyniadau a wneir ar falansau a chronfeydd wrth gefn yn cynrychioli stiwardiaeth gywir ar arian cyhoeddus.
- 9.2 Bydd lefel a defnydd ar gronfeydd wrth gefn yn cael eu hysbysu gan gyngor a dyfarniad y Prif Swyddog Cyllid (y Comisiynydd). Er mwyn galluogi i'r Comisiynydd wneud ei benderfyniad, bydd y Prif Swyddog Cyllid (y Comisiynydd) yn adrodd ar y ffactorau a ddylanwadodd ar ei ddyfarniad ac yn sicrhau bod y cyngor a roddir yn cael ei gofnodl yn ffurfiol o fewn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig. Bydd yr adroddiad hwn yn cynnwys o leiaf datganiad:
- yn nodi lefel y cronfeydd cyffredinol wrth gefn ac unrhyw symudiadau ar y gronfa;
 - ar ddigonolrwydd y cronfeydd wedi'u clustnodi wrth gefn, yn mewn perthynas â gwarlant ac amcangyfrif o ddarpariaethau yng nghyswllt y flwyddyn ariannol i ddod a'r MTFP;
 - sut y mae'r cronfeydd wrth gefn wedi newid dros amser;
 - wrth adolygu'r cronfeydd wedi'u clustnodi wrth gefn yn flynyddol gan gynnwys amcangyfrifon o'r balansau diwedd blwyddyn. Bydd y datganiad yn rhestru'r amryw gronfeydd wrth gefn, eu diben, pa bryd y byddant yn cael eu defnyddio a'r lefel brloddol; a
 - Asesiad o risg digwyddiadau o bwys (gweithredol ac anweithredol) yn dilynwyd sy'n cael ei adlewyrchu yn y gyllideb a'r MTFP.
- 9.3 Bydd yr adroddiad hwn yn cael ei ddarparu yn flynyddol ar sail amcangyfrifon i'r Comisiynydd cyn cymeradwyo praesept y dreth gyngor. Bydd yr adroddiad yn cael ei ddiweddarau gyda'r sefyllfa ar ddiwedd y flwyddyn ar gyfer y Comisiynydd cyn cymeradwyo'r Datganiad o Gyfrifon.
- 9.4 Bydd adroddiad canol blwyddyn yn cael ei ddarparu i'r Comisiynydd at ddibenion monitro. Bydd yn amlinellu unrhyw newidiadau yn statws y risglau y mae'r cronfeydd wrth gefn yn cael eu cadw i'w lliniaru.
- 9.5 Fel yr amlinellir uchod, mae'r Swyddfa Gartref wedi cyhoeddi arweiniad penodol ar Gronfeydd wrth Gefn Ariannol yr Heddlu ym mis Ionawr 2018 sy'n celsio tryloywder uwch ar draws y gwasanaeth i ddangos cynlluniau defnydd clir. Mae'r fframwaith adrodd a amlinellir uchod yn mynd i'r afael â'r gofynion hyn.

10 Y "Cost Cyfle" o Ddal Cronfeydd wrth Gefn

- 10.1 Mae'r archwilydd allanol yn annog datganiad o fewn y Polisi Cronfa wrth Gefn ar y gost cyfle o ddal cronfeydd wrth gefn. Mae "Cost Cyfle" yn nherm theori economaidd, sy'n golygu os byddwch chi'n gwario rhywbeth ar un peth ni allwch ei wario ar rywbeth arall.
- 10.2 O'i gymhwyso i gronfeydd wrth gefn, mae hyn yn golygu os yw cronfeydd wrth gefn yn cael eu dal sy'n rhy uchel, yna mae'r sefydliad yn blaenori'r cyfle i ostwng y Dreth Gyngor. Serch hynny nid yw'r theori

hwn yn benthg ei hun yn dda yn ymarferol lle y gall lefelau cynnydd y dreth gyngor gael eu caplo.

- 10.3 Yn ystod y broses gosod cyllideb mae'r Comisiynydd yn ystyried defnyddio cronfeydd wrth gefn ar gyfer buddsoddiadau untro. Mae hyn yn cael ei ystyried yn nefnydd mwy cynaliadwy ar gronfeydd wrth gefn 'gormodol' ac yn gostwng yr effaith ar braesept y dreth gyngor.
- 10.4 Mae'n hanfodol fod penderfyniadau'r Comisiynydd ar gronfeydd wrth gefn yn cael eu cyfathrebu yn glir wrth drethdalwyr lleol i hyrwyddo atebolrwydd.

11 Darpariaethau

- 11.1 Mae darpariaethau yn ofynnol ar gyfer unrhyw rwymedigaethau o ran amseru neu swm ansicr sydd wedi mynd iddynt. Mae angen adnabod darpariaethau pan:
- mae gan yr awdurdod lleol rwymedigaeth bresennol (cyfreithiol neu adeiladol) o ganlyniad i ddigwyddiad yn y gorffennol;
 - mae yn debygol y bydd angen trosglwyddo buddion economaidd i setlo'r rhwymedigaeth; ac
 - y gellir gwneud amcangyfrif dibynadwy o swm y rhwymedigaeth.
- 11.2 Mae trosglwyddo budd-daliadau economaidd neu ddigwyddiad arall yn cael ei ystyried yn debygol os yw'r digwyddiad yn fwy tebygol na pheidlo o ddigwydd. Os nad yw'r amodau hyn yn cael eu bodloni, ni ddylai unrhyw ddarpariaeth gael ei hadnabod.
- 11.3 Bydd y gofyniad ar gyfer darpariaethau yn cael ei asesu ac adrodd arno ar yr un pryd â'r cronfeydd wrth gefn.



<p>Cronfa wrth Gefn Refeniw wedi'i Chlustnodi</p>	<p>A</p> <p>Mae'r cronfa wrth gefn hon yn cael ei ohadiu i gefnogi'r gŵledd refeniw yn gtoad i 3 blynedd nesaf lliniaru ar fochau arianu ac eiddau rheoliol a gylfaeni gwasanaeth o ganlyniad uniongyrchol i benodi'r ffordd blaenrwyd i'r Comisiynydd Heddlu a Throseddau os ydych chi'n parhangu'r ddeddf gwybodaeth ar gyfer 2018/19 gan 5% ac i ddiwygio'r cronfeydd wrth gefn i daniogw'r gŵledd refeniw.</p>	1,587	1,324	346	927	902	877	852
<p>Cynllun Ailhyfforddi Gyrrwr</p>	<p>B</p> <p>Mae'r cronfa wrth gefn hon yn cael ei ohadiu yn benodol i gefnogi gweithgareddau mewn perthynas â mentrau ddiogelwch ar y ffordd. Eiddi cyffwrdd pellach yn cael eu harchwilio i sicrhau bod y cronfeydd wrth gefn llyn yn cael eu defnyddio i gael yr eiddau eraill a gynnwys dau Dyfed-Powys.</p>	1,247	977	953	125	86	47	€
<p>Deddf Eiddiau Troseddau</p>	<p>A</p> <p>Daw'r cronfa wrth gefn hon o arian spidi wedi'i ddarparu i Dyfed-Powys o ganlyniad i cronfeydd arafaelu yn ddiol o eiddau trosedd. Yna mae'r cronfeydd wrth gefn llyn yn cael eu defnyddio i gefnogi gweithgareddau gweithredol sy'n ogroethwgo wrth ôddod & throeddolwgi i gylfaenw'r e.e. gmothwlyw' arianw'r.</p>	241	203	164	200	300	400	500
<p>Cronfa Weithredol y Ffif Gwristabl</p>	<p>A</p> <p>Mae hon yn cronfa wrth gefn sy'n cael ei sefydlu i gynnwethwgo wrth lliniaru yn erbyn costau canlyniadol yn sgil atberthau amlyg mewn gweithgareddi gweithredol.</p>	-	-	100	50	10	-	-
<p>Ymyrraeth Cyffuriau</p>	<p>A</p> <p>Eiddi y cronfa wrth gefn hon yn cael ei defnyddio i gefnogi profi cyffuriau.</p>	170	130	90	1,302	1,298	1,324	1,360
<p>Cyfanswm Cronfeydd wrth Gefn wedi'u Clustnodi</p>		3,345	2,634	1,653	1,302	1,298	1,324	1,360
<p>Cronfeydd wrth Gefn Refeniw a Chyfalaf</p>	<p>Sylw Naratif</p> <p>Dosbarthied Swyddfa Gertref</p> <p>gweler isod</p>	Cronfeydd wrth Gefn Gwionredd al ar 31 Mawrth 2018	Amcangyfrif o Gronfeydd wrth Gefn ar 31 Mawrth 2019	Amcangyfrif o Gronfeydd wrth Gefn ar 31 Mawrth 2020	Amcangyfrif o Gronfeydd wrth Gefn ar 31 Mawrth 2021	Amcangyfrif o Gronfeydd wrth Gefn ar 31 Mawrth 2022	Amcangyfrif o Gronfeydd wrth Gefn ar 31 Mawrth 2023	Amcangyfrif o Gronfeydd wrth Gefn ar 31 Mawrth 2024



Cronfa eiddo Gafn Arbenigol weddi'na Swyddfa Gafnfael		Dyfeidiol/Sydffwrdd	
A	Arbenigol ar gyfer gwasanaeth arbennigedig ar broffesiwn a rhaglenni dros yfyrdd y cyfnewid cyffwrdd a'r hysbysu		
B	Arbenigol ar gyfer broffesiwn a rhaglenni cenedd y tu hant i'r cyfnewid cyffwrdd a'r hysbysu		
C	Arbenigol ar gyfer neu broffesiwn cyffwrdd i ddarparu arddangosfa gwasanaeth a'r hysbysu yn unig i'r hysbysu a'r hysbysu a'r hysbysu		

Dechreuwyd i'w ystyried ym 2018/19 ym Swyddfa Gafnfael ar Gynnyddio Wrth Gafn Arbenigol ym Rhondda a'r hysbysu ar 22 Ionawr 2019

	Cronfa wrth Gafn Cyffwrdd	Cronfa wrth Gafn Cyffwrdd
Isut y mae cronfeydd wrth gefn yn cefnogi blaenoriaethau'r Cynllun Heddlu a Throseddau	✓	✓
Ydych chi eiddo cymunedau yn ddiogel	✓	✓
Ydych chi eiddo cymunedau rhag bygythiad d'frafod	✓	✓
Cysylltu â chymunedau	✓	✓